

Μάθημα ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ VII*Υποχρεωτικό μάθημα Ζ01ΥΠ – 7 ώρες διδασκαλίας – 12 ECTS – eCLASS: 422338***Ακαδ. Έτος 2023-2024 – 7^ο Εξάμηνο**

Διδάσκοντες:

Πάνος Εξαρχόπουλος, *Επίκ. Καθηγητής Δ.Π.Θ. – συντονιστής*Γεώργιος Παπαγιαννόπουλος, *Επίκ. Καθηγητής Δ.Π.Θ.***ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ – ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των, ώριμων πλέον, φοιτητών με περισσότερο σύνθετους προβληματισμούς, ποικιλία παραμέτρων και πολλαπλές εμφάσεις. Ειδικότερα, το μάθημα στοχεύει στην αντιμετώπιση σύνθετων κτιριολογικών προγραμμάτων με εξειδικευμένες λειτουργικές απαιτήσεις, στη διερεύνηση ζητημάτων ένταξης στο σύγχρονο αστικό περιβάλλον, στη συσχέτιση καιρίων διπόλων, όπως δομημένος-υπαίθριος χώρος, τόπος-χαρακτήρας κ.λπ., στην αναζήτηση δεσμών ανάμεσα στο αρχιτεκτονικό έργο και τον κοινωνικό περίγυρο, στη διερεύνηση της σχέσης συνθετικής και κατασκευαστικής δομής, στην αποσαφήνιση του αρχιτεκτονικού χαρακτήρα κ.ά., στο βαθμό που αυτά –αλληλένδετα– δίνουν υπόσταση στην αρχιτεκτονική σύλληψη και ενσαρκώνουν την κεντρική ιδέα ενός αρχιτεκτονικού έργου.

Βασική επιδίωξη του μαθήματος αποτελεί η αναγωγή των πολλαπλών και αλληλοσυσχετιζόμενων παραμέτρων που υπεισέρχονται στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό σε ένα ολοκληρωμένο –από πλευράς λειτουργίας, νοήματος και σημασίας– κτιριακό συγκρότημα, που θα παράγει ένα δικό του «τόπο» ύπαρξης και αναφοράς, ενώ, παράλληλα, θα εντάσσεται και θα αποκαθιστά δεσμούς με το υφιστάμενο άμεσο και ευρύτερο περιβάλλον.

Για το σκοπό αυτό, το προς μελέτη συνθετικό θέμα θα πρέπει να έχει σύνθετο κτιριολογικό πρόγραμμα, να προϋποθέτει αυξημένες λειτουργικές και κατασκευαστικές απαιτήσεις, να διεκδικεί χαρακτηριστικά τη θέση του μέσα σε ένα συγκεκριμένο αστικό περιβάλλον αλλά και να διαθέτει ζωντάνια και δυναμισμό, αγγίζοντας τα ενδιαφέροντα μιας σύγχρονης κοινότητας ανθρώπων. Οι παραπάνω προϋποθέσεις προσδιορίζουν μια κτιριακή σύνθεση με ισχυρό δημόσιο χαρακτήρα και κοινωνικό έρεισμα. Συγκεκριμένα, προτείνεται προς μελέτη ένα κτιριακό συγκρότημα πολιτισμικού –κατά κύριο λόγο– χαρακτήρα, που να ενισχύει τη συλλογική μνήμη και την καλλιέργεια των πολιτών (π.χ. Μουσείο, Βιβλιοθήκη, Κέντρο Τεχνών) ή ένα κτίριο μεικτών χρήσεων, ικανό να αποτελέσει σημείο αναφοράς στην πόλη, καλύπτοντας πολλαπλές ανάγκες της καθημερινότητας των πολιτών.

Ιδιαίτερη σημασία κατά την επεξεργασία των συνθετικών προτάσεων δίνεται στην αξιοποίηση και εφαρμογή ποικιλίας αναπαραστατικών μέσων, τα οποία περιλαμβάνουν τόσο την «παραδοσιακή» σχεδίαση με το χέρι και την κατασκευή τρισδιάστατων προπλασμάτων (μακετών), όσο και σύγχρονες τεχνικές ψηφιακών απεικονίσεων (2D, 3D, βίντεο κ.ά.), καθώς και ευρηματικούς συνδυασμούς τους.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Το μάθημα έχει κατεξοχήν εργαστηριακό χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, απαιτεί την παρουσία

και εργασία όλων των φοιτητών στην αίθουσα διδασκαλίας, με καθοδήγηση-διορθώσεις από τους υπεύθυνους διδάσκοντες. Παράλληλα, περιλαμβάνει διαλέξεις-παρουσιάσεις (με παράλληλη προβολή εικόνων) από τους διδάσκοντες και προσκεκλημένους, με περιεχόμενο ανάλογο με το, κατά περίπτωση, εκπονούμενο συνθετικό θέμα.

Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα προγραμματίζονται (ανάλογα με το στάδιο επεξεργασίας του συνθετικού θέματος) ενδιάμεσες παρουσιάσεις όλων των φοιτητικών προτάσεων, με συζήτηση-κριτική των αποτελεσμάτων. Η εκπαιδευτική διαδικασία ολοκληρώνεται με την τελική παράδοση-παρουσίαση-κριτική και αξιολόγηση των φοιτητικών προτάσεων.

Για την πραγματοποίηση του συνθετικού θέματος θα σχηματιστούν **τριμελείς** και **τετραμελείς** φοιτητικές ομάδες.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΑ

1. Φιλιππίδης Δημήτρης, *Ανθολογία κειμένων ελληνικής αρχιτεκτονικής 1925-2002*, Αθήνα: Μέλισσα, 2006 [ΚΩΔΙΚΟΣ «ΕΥΔΟΞΟΣ»: 25741]
2. Λέφας Παύλος, *Αρχιτεκτονική και κατοίκηση: Από τον Heidegger στον Koolhaas*, Αθήνα: Πλέθρον, 2008 [ΚΩΔΙΚΟΣ «ΕΥΔΟΞΟΣ»: 1883]
3. Τουρνικιώτης Παναγιώτης, *Ιστοριογραφία της μοντέρνας αρχιτεκτονικής*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2009 [ΚΩΔΙΚΟΣ «ΕΥΔΟΞΟΣ»: 15443]
4. Τερζόγλου Νικόλαος Ίων, *Ιδέες του χώρου στον εικοστό αιώνα*, Αθήνα: Νήσος, 2009 [ΚΩΔΙΚΟΣ «ΕΥΔΟΞΟΣ»: 6312]
5. Συλλογικό έργο, *Τόπος Τοπίο. Τιμητικός Τόμος για τον Δημήτρη Φιλιππίδη*, Αθήνα: Μέλισσα, 2018 [ΚΩΔΙΚΟΣ «ΕΥΔΟΞΟΣ»: 77109805]

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δίνεται, κατά περίπτωση, η παρακάτω θεματική αναλυτική βιβλιογραφία:

- «Μουσεία: Επιλογή βιβλιογραφίας».
- «Ελληνικά Μουσεία: Επιλογή Κτιρίων–Βιβλιογραφία».
- «Πολιτιστικά Κέντρα στην Ελλάδα».
- «Κτίρια μεικτών χρήσεων».

ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

- Το μάθημα δεν έχει γραπτή εξέταση.
- Ο τελικός βαθμός θα προκύψει από την αξιολόγηση του συνθετικού θέματος.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

α/α	Ημερομηνία	Περιεχόμενο μαθήματος
(1)	06-10-2023	• ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΛΟΓΩ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ [προς αναπλήρωση*]
(2)	13-10-2023	• ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΛΟΓΩ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ [προς αναπλήρωση*]
3	20-10-2023	• Γενικά για το μάθημα / Συγκρότηση φοιτητικών ομάδων. • Εκφώνηση – επεξήγηση του συνθετικού θέματος. • Επίσκεψη στο οικόπεδο.
4	27-10-2023	• Διορθώσεις.
5	03-11-2023	• Διορθώσεις.
6	10-11-2023	• Προπαράδοση – παρουσίαση – κριτική (κλ. 1:500)
(7)	17-11-2023	• ΑΡΓΙΑ / ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ [προς αναπλήρωση*]
8	24-11-2023	• Διάλεξη: «Το δημόσιο κτίριο» / «Κτίρια μεικτών χρήσεων» • Διορθώσεις.
9	01-12-2023	• Διορθώσεις.
10	08-12-2023	• Διορθώσεις.
11	15-12-2023	• Διάλεξη: «Σχεδίαση – Απεικόνιση / Κλίμακες επεξεργασίας» • Διορθώσεις.
12	22-12-2023	• Διορθώσεις.
	23-12-2023 έως 06-01-2024	ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ
13	12-01-2024	• Διορθώσεις.
	15-01-2024 έως 02-02-2024	ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ Παράδοση Συνθετικού Θέματος

* Οι αναπληρώσεις θα προγραμματιστούν σε κατάλληλες ημερομηνίες και ώρες, κατόπιν συνεννόησης με τους φοιτητές του έτους, και θα περιλαμβάνουν διορθώσεις και συμπληρωματικές διαλέξεις.